

Prædiken til Pinsedag

Joh. 14, 15-21

Pinsen er nok den af kirkens højtider, der fylder mindst i menighedens bevidsthed. Med julen kan de fleste være med, og ligeledes er det med påsken. Men når det er pinsen, der bliver spurgt til, er det straks en mere ømtålelig sag.

For et par år siden blev der ligefrem lavet en måling, der viste, at 70 % af danskerne alene forbinder pinsen med en ekstra fridag og en sol, der danser. Men hvorfor det er en højtid, kunne de færreste svare på. Og det billede har nok ikke har ændret sig meget siden dengang.

Men hvorfor er det så svært at få hold på den pinse? Tja, det er måske, fordi den handler om Ånd. I epistlen, som blev læst fra alteret, hørte vi jo om Helligånden, der kom over disciplene i Jerusalem, så de begyndte at prædike om Guds storværker og om Kristus på alle tungemål. Men hvad er det for noget en Ånd, der bliver udgydt over disciplene, kunne man spørge.

Fra vores hverdagsprog kender vi godt til ordet "ånd". F.eks. kalder man nogle gange svagt begavede personer for åndsvage eller taler om, at noget er åndet. Og hvis en dør, siger man nogle gange, at han opgav ånden. Andre gange er det Ånden der kommer over

mig, eller man kan blive grebet af Ånden – altså få et lyst indfald eller en god ide. Så fra vores sprog kender vi godt til ordet ånd. Ikke desto mindre synes det svært at forklare, hvad Ånd er. Og hvis man taler om Ånd, så bliver det hurtigt noget vidtløftigt snak. I stedet for at tale om Ånd taler man om ånder og spøgelse og anden overtro - ting, der slet ikke har med den almindelige verden at gøre. Eller også forveksler man "Ånd" med det at være "åndelig" i betydningen, at man har en særlig eller skjult indsigt i noget hemmeligt (sten, krystaller, hvad ved jeg).

Men den kristne forståelse af ånd handler ikke om ånder og spøgelse eller om at være åndelig. Kristeligt set er begrebet Ånd langt mere jordbundet. Ja, Ånden vil netop holde os her nede på jorden, så vi ikke svæver op i en indbildsk åndelig verden, som alligevel ikke findes. Ånd er med andre ord noget, vi erfarer i vores hverdagsliv og har intet at gøre med en tænkt ånde verden.

Men hvad betyder så Ånd kristeligt set? For at forstå det må man starte med de første beretninger, der står i Biblen. Der kan man jo læse om dengang, Gud skabte himlen og jorden ved sit ord. Også mennesket skabte han. Og han satte dem i Edens have, hvor de

skulle virke som en slags gartnere og give tingene navn på et paradisisk sprog. Og om aftenen gik Gud som en anden storbonde rundt i haven for at se, hvad Adam og Eva havde fået dagen til at gå med.

Historien om Edens have er også historien om dengang, verden var i harmoni. Gud og mennesket boede sammen som i en lykkelig familie, og alle kunne forstå hinanden. Det må jo siges at være en ganske anderledes tilværelse end den verden, vi kender, hvor vi jo ikke engang kan forstå, hvad hinanden siger, og hvor krig, ulykker, ja døden driver sit spil.

Sidenhen blev Adam og Eva dog forvist fra Edens have. Og som en straf blev de sendt ud i denne verden, som vi også lever i – livet i paradiset var tabt. Nu skulle der knokles for føden. Og snart begyndte menneskene også at myrde hinanden.

Efterhånden blev menneskene flere. Men stadig var paradiset væk. I et desperat forsøg på at nå tilbage til det tabte byggede menneskene et højt tårn, der skulle bringe dem op til Gud. Men vejen til Gud gik ikke igennem et tårn. Og som straf spredte Gud menneskene ud over hele verden. Og som om dette ikke er nok, så opløste han også det oprindelige guddommelige sprog ud i de tusindvis af sprog, der findes i verden.

Sådan forklarer Biblen, hvorledes verden blev til, og hvordan de mange forskellige nationer og sprog opstod. Man kan spørge, om disse beretninger ikke bare er de rene eventyr og myter. Men uanset om man forstår Bibelens beretninger om jordens skabelse og nationernes opståen bogstaveligt eller som en myte eller sagn, så er det interessan-

te, at de ender i den almindelige verden, vi alle kender, verdenen med de mange nationer, sprog og kulturer. Den verden, vi alle lever vores almindelige hverdagsliv i, livet med dets glæder og sorger.

Hvad så med det tabte Paradis? Er det noget, mennesket engang skal vende tilbage til? Sådan kredser megen religiøs tankegang, og sådan tænkte også Jesu disciple. De regnede bestemt med, at Jesus ville føre dem tilbage til Paradiset eller det davidiske Rige, som de kaldte det. De var henrykte over Jesu tale. Hans forkyndelse rykkede dem bogstaveligt talt et andet sted hen. De forlod i hvert fald deres hus og hjem for at følge ham. Men alt deres håb brast imidlertid, da Jesus blev henrettet som en gemen forbryder.

Og der sad disciplene så skuffede tilbage. Jesus var tilsyneladende alligevel ikke manden, der kunne anvise dem en vej tilbage til Paradiset. Men Pinsedag skete der noget. Ånden kom over dem. Og pludselig begyndte de at tale på andre tungemål, alt efter hvad Ånden indgav dem at sige, står der i Biblen. Apostlene forkynder med andre ord evangeliet og frelsen i Kristus. Og de talte på alverdens modersmål.

Det var altså ikke skabagtig og uforståelig tungetale, som disciplene talte. Det var heller ikke et særligt eller paradisisk guddommeligt sprog. Men med jævne ord og begreber forkyndte de Guds frelse i Kristus på alle mulige sprog.

Det har været et pudsigt syn. Jerusalem var jo en stor handelsby og var derfor fyldt med mennesker fra hele verden, vidt forskellige mennesker, med vidt forskellige sprog, kul-

turer og historie. De havde med andre ord intet til fælles. Men pludselig hørte de disciplene prædike på deres eget modersmål og med begreber, de kendte fra deres hverdagsliv. Selvom menneskene var vidt forskellige med hensyn til sprog, kultur og historie, kunne de alle alligevel forstå evangeliet om Jesus Kristus, Guds søn. Det er pinsens under.

Selvom ingen kender Gud, og selvom Paradiset er tabt, kan ethvert folk høre, hvad Guds vilje er med mennesket. For evangeliet om Jesu sejr over døden lyder stadig ind i denne verden, hvor døden ellers synes at være livets endemål. Det bliver forkyndt, at der med Kristus er gået ”opstandelse i livet” – at det liv, vi lever, er et opstandelsesliv.

Man kan læse, at de første kristne lod sig døbe ind i den kristne menighed den første pinsedag på samme måde, som vi har døbt Mads i dag. Man kan så spørge, hvad det er for et liv, den døbt skal leve fremover. Er det et mere fromt eller et særligt åndeligt liv, kunne man spørge. Nej, det kan man ikke sige. Det kristne liv er netop et almindeligt virksomt liv - et liv, som evangeliet om syndernes forladelse og det evige liv har lydt ind i.

Der er gået opstandelse i livet, var det budskab, der lød på torvet i Jerusalem den første pinse. At der er gået opstandelse i livet, er altid Guds tale ind i vores almindelige liv, hvor også trængsler og modgang fylder. Opstandelsen handler derfor ikke kun om de dødes opstandelse på den yderste dag. Nej, hver dag er en opstandelsesdag, hvor vi kan tage fat med nye kræfter. Lever vi på det tilsagn, at hver dag allerede nu er en opstan-

Redaktion

Sognepræst
Margrethe Dahlerup Koch
Høbrovej 3
6980 Tim
mdk@km.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk

delsesdag, da lever vi i Ånden - og den forståelse af Ånd er jo noget ganske andet og mere jordnært end abstrakt tale om en åndelig uvirkelig verden.

Det bibelske Paradis er tabt, men alligevel er vi ikke adskilt fra Gud. Og når budskabet om syndernes nådige forladelse modtages med tillid, er Gud sandelig til stede. Og derfor kan også vi leve vort liv i ubekymrethed, som Adam og Eva gjorde det i Paradisets dage.

Budskabet om syndernes forladelse og det evige liv blev med jævne ord forkyndt på alle modersmål den første pinse i Jerusalem. Det er det, der stadig sker verden over den dag i dag. Og derfor er pinsen også kirkens fødselsdag.

Guds ord det er vort arvegods
det skal vort afkoms være
Gud, giv os i vor grav den ros,
vi holdt det højt i ære.

Johannes Gjesing

Gram

Salmer:

290, 299, 674, 1-4 og 5-7, 291, 287